

EVALUAREA NAȚIONALĂ PENTRU ABSOLVENȚII CLASEI A VIII-A
Anul școlar 2021-2022
Probă scrisă
Limba și literatura maghiară maternă
BAREM DE EVALUARE ȘI NOTARE

Test de antrenament nr. 2

- Se punctează orice modalitate de rezolvare corectă a cerințelor.
- Nu se acordă punctaje intermediare, altele decât cele precizate explicit în barem.
- Se acordă zece puncte din oficiu. Punctajul total este de 100 de puncte. Nota finală se calculează prin împărțirea la zece a punctajului total acordat pentru lucrare.

I. TÉTEL **(60 punct)**

A.

1. Explicit informații vizualizării a textului. Helyes válasz: b. Több jelölés esetén a válasz érvénytelen. **4 pont**
2. Explicit informații vizualizării a textului/ rövid válasz megfogalmazása a szöveg információi alapján: a hangyák sikerét alátámasztó okok felsorolása. Minden helyesen azonosított ok 2 pontot ér. Lehetséges okok: kitűnő alkalmazkodóképesség; kitűnően szervezett társadalom; az élőhely megváltoztatásának képessége; táplálékforrás felkutatásának képessége; fészkek védelmének képessége. **6 pont**
3. Rövid válasz megfogalmazása a szövegből vett információk alapján. Lehetséges válasz: A kerti hangyáknak föld alatti fészkeik vannak, míg a vöröshangyák túlevelkekből emelnek bonyolultabb építményeket. **4 pont**
4. Egyenes következtetések levonása a szövegből vett információk alapján. Helyes válasz:

Kijelentés	Igaz	Hamis
a. Az emberek általában kedvelik a hangyákat.		X
b. A hangyák még a földigilisztáknál is fontosabb szerepet töltenek be a talajszemcsék aprózódásában.		X
c. A hangyák minden fajjal azonos viszonyban vannak.		X
d. A fészkek építése és átépítése talajjavító következményekkel jár.	X	
e. A nőstény hangyák hosszabb ideig élnek, mint a hímek.	X	

5 pont

5. Összetartozó információk kapcsolása. Minden betűjel helyes beírása 1 pontot ér. Több jelölés esetén a válasz érvénytelen. Helyes válasz:

1.	d
2.	a
3.	e
4.	b
5.	c

5 pont

6. A köznapi szövegek valóságvonalkozásainak megfigyelése, szövegtömörítés a lényeg/fő gondolat kiemelésével és átfogalmazásával, információk azonosítása a szöveg alapján. Lehetséges válasz: A hangyák nagyon fontos szerepet töltenek be a szárazföldi ökológiai rendszerünkben. Az egyik legjelentősebb talaj- és táptalajszállító élőlények, hozzájárulnak a talajréteg lazításához és szellőztetéséhez. A növények terjesztésében is szerepet vállalnak, hiszen magokat is szállítanak. Emellett különleges és figyelemre méltó életmódjuk és társadalmi rendszerük is. Nagyon könnyen alkalmazkodnak, hatalmas családi egységekben élnek, és még más fajokkal is képesek különböző kapcsolatokat kialakítani.

Érvényes, a szöveg megfelelő információit felhasználó, teljes válasz – 6 pont, érvényes, de csak részben kifejtett válasz – 5 pont, részben érvényes, kifejtett válasz – 3 pont, részben érvényes, részben kifejtett válasz – 2 pont, kísérlet a válaszadásra – 1 pont. **6 pont**

B.

1. A szórend, mondathangsúly és kontextus összefüggésének azonosítása. Helyes válasz: c. **4 pont**

2. A főnévi csoport belső szerkezete: névelő és referencialitás: mondatok és a határozottnévelő-használat okainak megfeleltetése. Minden helyes társítás 2 pontot ér.

1.	c.
2.	b.
3.	a.

6 pont

3. Az események nem tényszerű voltára utaló nyelvi eszközök. Az igealakok jelentésének azonosítása. Helyes válasz: b. **4 pont**

4. Mennyiség és számosság kifejezése: szám, számlálószó, többesjelek. Főnévi módosítók – „jelzők” – : számnévi módosító. Minden helyesen azonosított kifejezési forma 2 pontot ér.

Lehetséges válaszok (típusok):

1) Többesszám-jeles névszók: (a) hangyák, (családi) egységek(ben), (időszakosan hím) példányok(at), amelyek

2) Többesszámú igei személyragok: élnek, foglalnak (magukba)

3) Többesszámú birtokos személyragok: maguk(ba), hozzájuk

4) Számnevek: egy (királynő), millió (dolgozó), több millió (dolgozó), néhány (ivarérett egyed). Utóbbit határozatlan névmásként lehet külön típusnak tekinteni.

A pont megszerzéséhez elég a példát leírni, nem szükséges megnevezni a nyelvtani kategóriát. A zárójelek azt jelzik, hogy a teljes kifejezés is elfogadható, de az is, ha csak a számosságra utaló (morfémát tartalmazó) szó jelenik meg a válaszban. **6 pont**

5. Események időben lehorgonyzásának nyelvi eszközei, az időre jelöletlen igealakok értelmezése. Helyes válasz: c. **4 pont**

6. Összetett mondat. Ok-okozatiság. Minden helyes ok vagy okozat azonosítása 2 pontot ér. Helyes válaszok:

	Okra utal	Okozatra utal
1.	<i>Azok forgatásával a szemcsék „összedörzsölődnek”./ a talajszemcsék forgatása, „összedörzsölése”</i>	<i>Jelentős funkciót töltenek be a talajszemcsék aprózódásában./ jelentős funkció a talajszemcsék aprózódásában</i>
2.	<i>Fészkeik építése és átépítése során rendszeresen átrendezik a talajt. / a talaj rendszeres átrendezése fészkepítés során</i>	<i>A talajrétegeket lazítják és szellőztetik. / a talajrétegek lazítása és szellőztetése</i>
3.	<i>a kitűnően szervezett társadalmuk, képességük az élőhelyük megváltoztatására, a táplálékforrás felkutatására vagy fészük védelmére</i>	<i>sikerük</i>

6 pont

II. TÉTEL

(30 pont)

1. Rövid válasz megfogalmazása. A nézőpont megadása 3 pont, megfelelő szövegrészeket kiemelése 1-1 pont. Bármilyen helyes idézet kiemelése elfogadható. Lehetséges válasz: *A szövegben egy gyerek, a főszereplő nézőpontja érvényesül. „A díófa mellett állok, és a nyújtásgyakorlatokat csinálom.”, „Egy kicsi, fog alakú kavics, azok közül, amiket Nagymama szórattott velem a földre.”* **5 pont**

2. Rövid válasz megfogalmazása, egyenes következtetések levonása a szövegből vett információk alapján. Lehetséges válasz: Az elbeszélő először félelmet és undort érez a hangyacapat láttán. De sikerül legyőzni félelmét, leteszi kezét a földre, és eltűri, hogy a tenyerén másszanak a hangyák. Végül pedig olyannyira megbátorodik, hogy segít nekik az elemózsia elosztásában. Már mosolyogva nézi végig, ahogyan azt elhordják. Érvényes, a szöveg információit felhasználó, teljes válasz – 5 pont, érvényes, de csak részben kifejtett

vălasz – 4 pont, részben érvényes, kifejtett válasz – 3 pont, részben érvényes, részben kifejtett válasz – 2 pont, kísérlet a válaszadásra – 1 pont. **5 pont**

3. Információk, gondolatok értelmezése. Lehetséges válasz: A részlet egy párhuzamra világít rá. Az hangyák körbejárják az elbeszélő tenyerét, érintik a tenyerén levő fejevonalat és szívonalat. Erről Olgi barátnője jut eszébe, és felidézi a ráncokról való beszélgetésüket. Míg az elbeszélő hisz a sorsban, a tenyerráncok üzenetében, addig a barátnője teljesen más funkciót rendel neki, ugyanis ő úgy gondolja, csak a fogásban segítenek. Érvényes, a szöveg információit felhasználó, teljes válasz – 5 pont, érvényes, de csak részben kifejtett válasz – 4 pont, részben érvényes, kifejtett válasz – 3 pont, részben érvényes, részben kifejtett válasz – 2 pont, kísérlet a válaszadásra – 1 pont. **5 pont**

4. Témához való igazodás:

- Az események részletező, kifejtett bemutatása (a történet lehetséges folytatásának felvázolása) – 3 pont, a megadott téma részleges bemutatása – 2 pont, kísérlet a megadott téma bemutatására – 1 pont.
- A szöveg információira való utalás – 2 pont.
- Az elbeszélő szöveg sajátosságainak minél pontosabb követése (események időrendben való bemutatása, egyes szám első személyű elbeszélés, elbeszélői nézőpont, elbeszélés hangneme stb.) – 5 pont; az elbeszélő szöveg sajátosságainak részleges betartása – 3 pont.
- Nyelvi megformáltság, helyesírás: 0–1 hibatípus – 5 pont, 2–3 hibatípus – 3 pont, 4–5 hibatípus – 1 pont, több mint 5 hibatípus – 0 pont. **15 pont**

A javítókulcs nem tartalmazza az összes lehetséges helyes választ. Bármilyen, a javítókulcstól eltérő érvényes válasz maximális pontot ér.